

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Жоғары білім беруді дамытудың ұлттық орталығы

**2023 жылы Қазақстан Республикасының жоғары оқу
орындарында өмір бойы білім беруді іске асыру мониторингі
(1 бөлім, 4 тармақ)**

Талдамалық анықтама

Астана, 2023

МАЗМҰНЫ

Кіріспе.....	3
Бейресми білім беру шеңберінде іске асырылатын білім беру бағдарламаларының саны.....	4
Нақты сектор компанияларымен, оның ішінде а it секторымен серіктестікте қысқа мерзімді курстардың саны.....	6
Оқытуға және жұмысқа орналасуға мұқтаж адамдар санатының құзыретін арттыруға бағытталған оқыту бағдарламаларының саны.....	8
Бейресми білім беру шеңберінде білім алушылардың саны, оның ішінде ересек тұрғындар.....	9
Бейресми оқыту қорытындысы бойынша алынған және ЖОО мойындаған сертификаттар саны.....	13
ЖОО-лар іске асыратын педагогикалық қайта даярлаудың білім беру бағдарламаларының саны.....	14
Ақпараттық қызмет.....	15
Бейресми, күміс білім беруді жүзеге асырудағы проблемалар.....	19
Қорытындылар.....	20

Кіріспе

Осы Талдамалық анықтамада ұсынылған деректер Қазақстан Республикасында 2023-2029 жылдарға арналған жоғары білім мен ғылымды дамыту жөніндегі іс-қимыл жоспарын іске асыру туралы ақпаратты қамтиды. Тұжырымдама Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысы, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 24 қаулысы және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2020 жылғы 17 наурыздағы № 110 бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

«Жоғары білім беруді дамытудың ұлттық орталығы» ШЖҚ РМК (бұдан әрі – Орталық) Қазақстан Республикасында 2023-2029 жылдарға арналған жоғары білім мен ғылымды дамыту тұжырымдамасын (бұдан әрі – тұжырымдама) іске асыру туралы 2023 жылға мониторинг жүргізіп, талдамалық анықтама жасады. Талдау екі нысаналы индикатор туралы ақпаратты қамтиды: үздіксіз білім беру институттарының орнықты желісін құруға байланысты **9 нысаналы индикатордың 54-тармағы**; еңбекке қабілетті халықты бейресми біліммен қамтуға жататын **10 нысаналы индикатордың 58-тармағы**.

Өмір бойы білім алу (үздіксіз білім беру) жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында (бұдан әрі – ЖЖОКБҰ) бейресми оқыту және күміс білім беру арқылы іске асырылады.

Бейресми білім беру шеңберіндегі оқыту нысандары кәсіптік қайта даярлау және біліктілікті арттыру курстары, сондай-ақ жеке және үшінші тарап ұйымдарының әртүрлі қысқа мерзімді курстары түрінде іске асырылады.

Бірқатар зерттеушілер құзыреттерді Халықаралық көші-қонның, оның ішінде жоғары білікті мамандардың өсіп келе жатқан қарқынымен тану қажеттілігін байланыстырды. Олардың тәжірибесін тану, басқа елде жұмыс істеу мүмкіндігін алу үшін ресми растау, дағдыларды тексеру қажет. Бірқатар авторлар бейресми оқыту нәтижелерін тану қажеттілігінің цифрлық әлемдегі оқыту міндеттерінің трансформациясымен, өмір бойы оқыту моделіне көшумен байланысын көрсетеді.

Еуропалық кәсіптік білім беруді дамыту орталығының (Еуропалық даму орталығы) мәліметтері бойынша, бейресми білім беруді ұлттық деңгейде тану тетіктері Бельгияда, Данияда, Испанияда, Грецияда, Ирландияда, Италияда, Исландияда, Латвияда, Мальтада, Нидерландыда, Норвегияда, Польшада, Португалияда, Румынияда, Словакияда бар, Франция, Швеция, Швейцария, Түркия. Швейцария, Испания, Дания және Норвегия сияқты бірқатар елдерде бұл механизмдер аймақтық деңгейде немесе экономиканың жекелеген секторларында жұмыс істейді.

ЕО елдерінде бейресми білім беруді танудың бекітілген тетіктері бар, мұнда тану саясаты ең алдымен кәсіби құзыреттерді сертификаттауға негізделген. Мысал ретінде 17 жылдан астам уақыт бойы бейресми білім беруді тану жүйесі болған Францияны келтіруге болады.

"Тәжірибені тану" процедурасы негізінде (validation des acquis de l'expérience, VAE) өтініш беруші өзінің бар екендігін куәландыратын толық немесе шектеулі сертификат ала алады біліктілік бастапқы тәжірибе және әртүрлі контексттерде оқыту барысында алынған белгілі бір кәсіби салада.

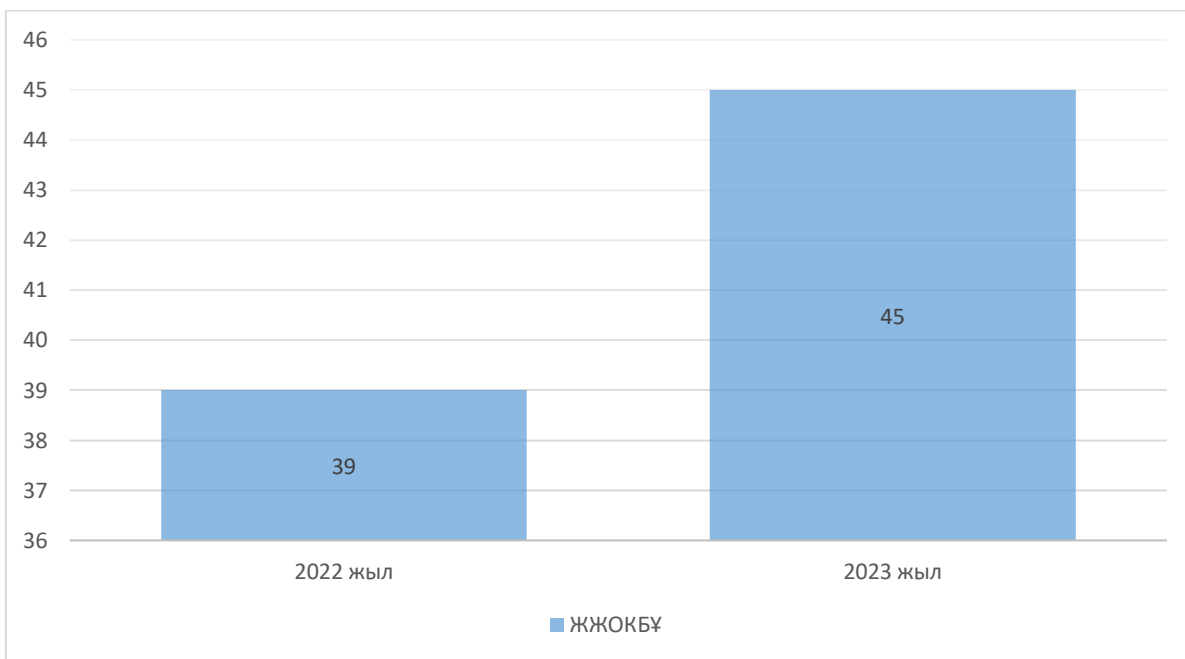
Қазақстанда Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2023 жылғы 24 қазандағы № 322 және Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2023 жылғы 24 қазандағы № 544 бірлескен бұйрықтарымен бекітілген бейресми білім беру арқылы алынған оқыту нәтижелерін, сондай-ақ кәсіптік біліктілікті тану нәтижелерін тану қағидалары қабылданды.

Бейресми білім беру шеңберінде іске асырылатын білім беру бағдарламаларының саны

Ақпарат ҚР 119 жоғары оқу орнынан (Назарбаев Университетінен, ҚР Әскери және Мамандандырылған жоғары оқу орындарынан басқа) 103 азаматтық ЖОО бойынша ұсынылған.

2023 жылғы мониторинг нәтижелері бойынша бейресми білім беру Қазақстан Республикасының **45 ЖЖОКБҰ-ға** енгізілді, бұл елдегі азаматтық жжокбұ-ның жалпы санының **45%** құрайды. 2022 жылғы көрсеткіштермен салыстырғанда 12% - ға өсумен оң үрдіс байқалады (1-суретті қараңыз).

Сурет 1. Бейресми білім беру курстарын іске асыратын ҚР ЖЖОКБҰ саны.

Бейресми білім беруді іске асыратын ұлттық жоғары оқу орындарының саны 6, Акционерлік емес басқару нысаны бар университеттер – 24, жекеменшік жоғары оқу орындары – 15 құрады.

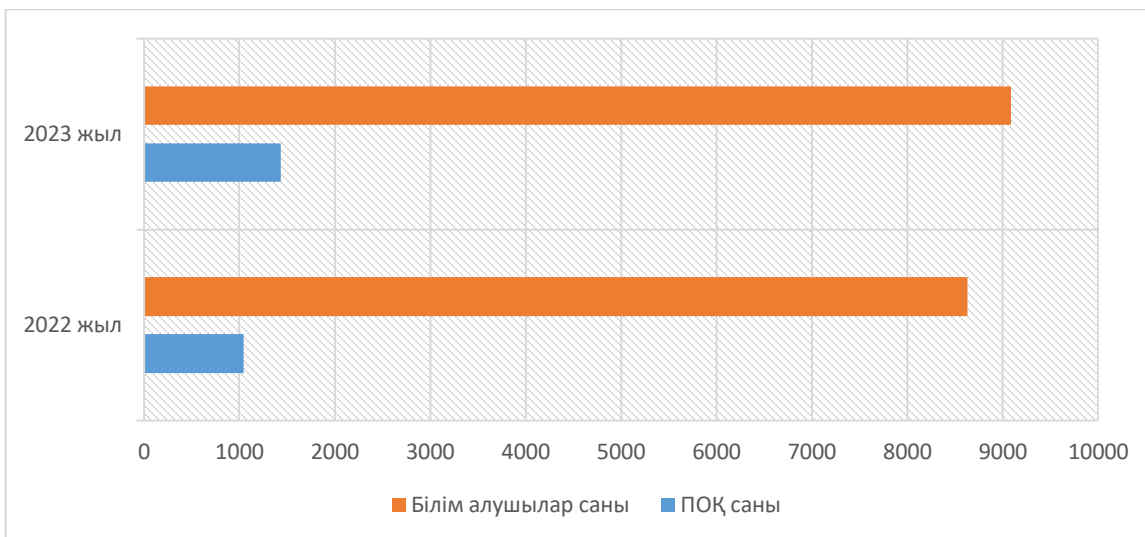
Бейресми білім беру шеңберіндегі білім беру бағдарламаларының жалпы саны 1586 құрады, бұл 2022 жылмен салыстырғанда 22% - ға өсуді білдіреді (1261 білім беру бағдарламасы). Бұл көрсеткіш өткен жылмен салыстырғанда өсу тенденциясын көрсетеді.

- Көбінесе ЖЖОКБҰ келесі салаларды қамтитын бейресми білім беру шеңберінде білім беру бағдарламаларын ұсынады:
- Тілдік курстар;
- Деректерді талдау және бағдарламалау бойынша оқыту;
- Маркетинг курстары;
- Бизнес-басқару негіздерін оқыту;
- Деректерді талдау саласында оқыту және т. б.

Осы курстарда білім алушылардың саны 9091 адамды құрады, 2023 жыл қорытындысы бойынша бейресми білім беруге тартылған ПОҚ Жалпы саны 1432 адамды құрады, 2022 жылмен салыстырғанда 34% - ға өсті (1046 адам). (2-суретті қараңыз).

ЖЖОКБҰ бөлінісінде білім беру бағдарламаларының, білім алушылар мен ПОҚ саны туралы ақпарат қосымшадағы 1-кестеде келтірілген.

Сурет 2. Бейресми білім беруде ПОҚ мен білім алушылардың жалпы саны жылдар бойынша.

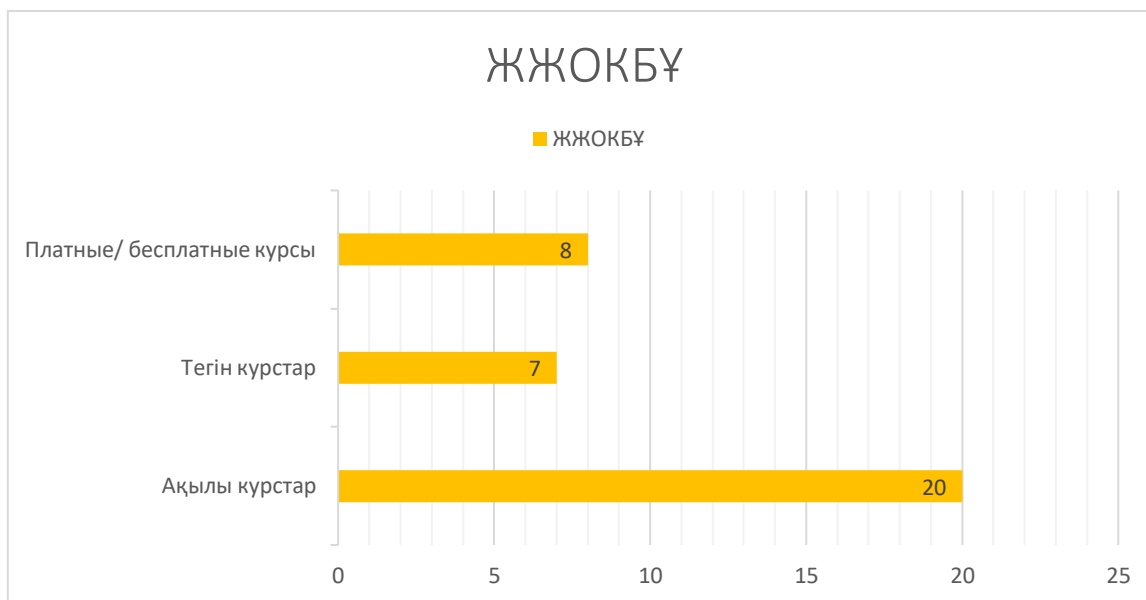
2023 жылғы мониторинг қорытындысы бойынша қазақ тіліндегі бейресми білім беру курстарының саны курстардың жалпы санының 54% (870), орыс тілінде – 40% (611), ағылшын тілінде – 6% (105) құрады (3-суретті қараңыз). Бейресми білім беру курстарында білім алушылардың саны қазақ тілінде 4768, орыс тілінде 3741, ағылшын тілінде 582 құрады. (қосымшадағы 2-кестені қараңыз).

Сурет 3. Оқыту тілі тұрғысынан бейресми оқытудың білім беру бағдарламаларының саны.

20 ЖЖОКБҰ-да ұсынылатын бейресми білім беру курстары тек ақылы негізде, 7 жжжобқ-да тегін негізде, 8 ЖЖОКБҰ-да ақылы және тегін курстар бар. (4-суретті қараңыз).

Сурет 4. Ақылы және ақысыз курстардың саны.

Нақты сектор компанияларымен, оның ішінде IT секторымен серіктестікте қысқа мерзімді курстардың саны

16 ЖЖОКБҰ-да нақты сектор компанияларымен, оның ішінде IT секторымен серіктестікте қысқа мерзімді курстар іске асырылуда. Нақты сектор компанияларымен, оның ішінде IT-секторымен серіктестікте қысқа мерзімді курстар саны 81 курсты құрады (білім алушылар саны – 1875), оның ішінде IT-сектор компанияларымен 42 курс (білім алушылар саны – 967 адам).

Нақты сектордағы компаниялармен, соның ішінде IT секторындағы компаниялармен серіктестікте ұсынылатын курстар, әдетте, қазіргі жұмыс ортасында талап етілетін нақты дағдылар мен білімге бағытталған. Бұл бағдарламалар көбінесе сала мамандарымен бірлесіп әзірленеді және студенттерге өздерінің кәсіби қызметінде тікелей қолдана алатын практикалық дағдыларды ұсынады.

Нақты сектордағы компаниялармен серіктестікте ұсынылатын ең көп таралған курстар басқару, маркетинг, қаржы және кәсіпкерлік курстары болып табылады. Компаниялармен бірлесіп жасалған бұл бағдарламалар студенттерге корпоративтік ортада сәтті бейімделу үшін қажетті дағдыларды дамытуға көмектеседі.

IT секторындағы компаниялармен серіктестікте ұсынылатын ең көп таралған курстар-бағдарламалау бойынша оқыту бағдарламалары, веб-қосымшаларды әзірлеу курстары және басқа да сабақтас курстар.

Нақты сектор компанияларымен серіктестікте, оның ішінде IT сектор компанияларымен серіктестікте қысқа мерзімді курстардың ең көп саны Astana IT University-ге тиесілі, онда 24 қысқа мерзімді курстарда 390 білім алушы оқыды. Келесі:

1. Қарағанды индустриалды университеті-11 қысқа мерзімді курс және 85 білім алушы,
2. Рудный индустриалды институты-8 қысқа мерзімді курс және 19 білім алушы, Баишев Университеті – 3 қысқа мерзімді курс және 75 білім алушы. (3-кестені қараңыз).

**Кесте 3. Нақты сектор компанияларымен, оның ішінде IT секторымен
серіктестікте қысқа мерзімді курстардың саны.**

№	ЖЖОКБҰ атауы	Нақты сектор компаниялары мен қысқа мерзімді курстардың саны	Білім алушылар саны	IT сектор компанияларымен қысқа мерзімді курстар саны	Білім алушылар саны
1	Astana IT University	10	110	24	390
2	АРУ им. Жубанова	0	0	1	20
3	Атырауский университет им. Х. Досмухамедова	2	25	2	30
4	Баишев Унмверситет	1	25	2	50
5	ЕНУ имени Л.Гумилева	0	0	2	286
6	Жетысуский университет имени И. Жансугурова	1	0	1	15
7	Инновационный Евразийский университет	0	0	1	112
8	Каспийский общественный университет	1	16	0	0
9	КУ имени Коркыт ата	1	500	0	0
10	Казахская академия спорта и туризма	2	44	0	0
11	Карагандинский индустриальный университет	11	85	0	0
12	Международный Таразский инновационный институт имени Шерхана Муртазы	0	0	1	15
13	Международный казахско-турецкий университет имени Х.А.Ясави	2	88	0	0
14	Рудненский индустриальный институтб	6	13	2	7
15	Таразский региональный университет имени	0	0	1	40

	М.Х.Дулати				
16	Карагандинский технический университет имени Абылкаса Сагинова	2	2	2	2
	Барлығы	39	908	42	967

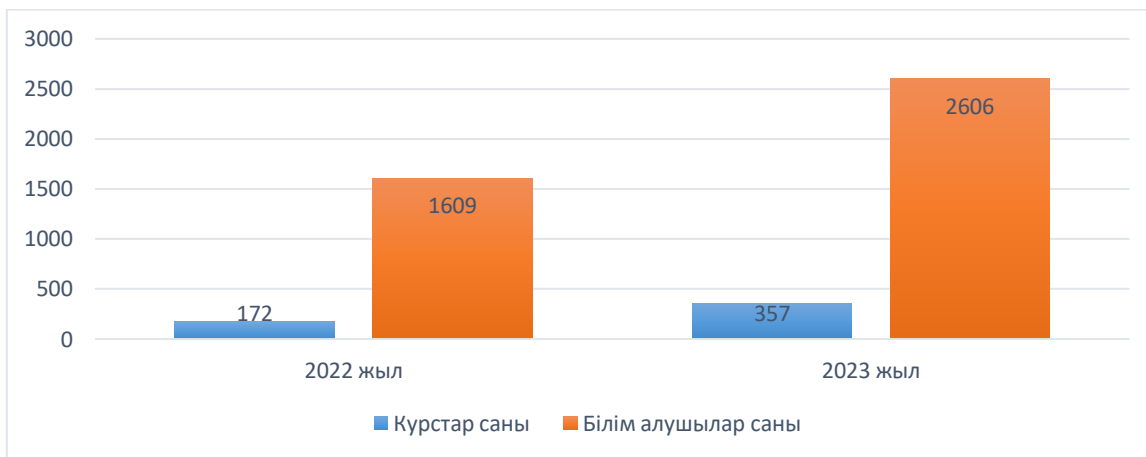
Оқытуға және жұмысқа орналасуға мұқтаж адамдар санатының құзыретін арттыруға бағытталған оқыту бағдарламаларының саны

2023 жылғы мониторинг қорытындысы бойынша 25 ЖЖОКБҰ-да оқуға және жұмысқа орналасуға мұқтаж адамдар санатының құзыретін арттыруға бағытталған курстар іске асырылады.

Оқытуға және жұмысқа орналасуға мұқтаж адамдардың құзыреттілігін арттыруға бағытталған оқытудың ең танымал курстары SMM курстары, цифрлық құзыреттіліктер мен әдістемелерге оқыту, қарқынды тілдік бағдарламалар, оқытушылардың біліктілігін арттыру курстары, кәсіби тағылымдамалар, қолөнер дағдыларына оқыту және басқа да осыған ұқсас бағдарламалар болып табылады.

Мұндай курстардың жалпы саны 357, ал білім алушылар саны 2606 құрады. Өткен жылдың көрсеткішімен салыстырғанда тиісінше: 90% және 57% өсу үрдісі байқалады. 2022 жылы 172 курс іске асырылды, ал білім алушылар саны 1609 құрады (5-суретті қараңыз).

Сурет 5. Оқытуға және жұмысқа орналасуға мұқтаж адамдар санатының құзыреттілігін арттыруға бағытталған курстар саны

Оқытуға және жұмысқа орналасуға мұқтаж адамдар санатының құзыреттілігін арттыруға бағытталған курстардың ең көп саны:

1. Ғ. Дәукеев атындағы Алматы энергетика және байланыс университеті, онда 163 оқу бағдарламасында 678 білім алушы оқиды.

Содан кейін:

2. ҚазҰУ. әл-Фараби - 40 бағдарлама және 357 білім алушы;
3. Ш. Мұртаз атындағы МТИ-21 бағдарлама және 27 білім алушы;
4. Құрманғазы атындағы ҚҰК - 14 бағдарлама және 162 білім алушы;
5. Astana IT University - 14 бағдарлама және 35 білім алушы;
6. Атырау университеті. Х. Досмұхамедова - 12 бағдарлама және 135 білім алушы;

7. А. Байтұрсынов атындағы Қостанай Өңірлік университеті - 12 бағдарлама және 0 білім алушы (қабылдау жүргізілуде);
 8. Қарағанды индустриалды университеті - 10 бағдарлама және 10 білім алушы;
 9. Алматы Менеджмент Университеті-8 бағдарлама және 303 білім алушы;
 10. Инновациялық Еуразия университеті-8 бағдарлама және 23 білім алушы;
 11. С. Сейфуллин атындағы ҚАИУ - 7 бағдарлама және 144 білім алушы;
 12. БҚИТУ - 5 бағдарлама және 14 білім алушы;
 13. Баишев Университеті - 5 бағдарлама және 50 білім алушы;
 14. Болашақ академиясы-5 бағдарлама және 118 білім алушы;
 15. Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті-5 бағдарлама және 14 білім алушы;
 16. Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ - 4 бағдарлама және 205 білім алушы;
 17. Халықаралық туризм және қонақжайлылық университеті-4 бағдарлама және 30 білім алушы;
 18. Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті - 4 бағдарлама және 22 білім алушы;
 19. Ару им. Жұбанова - 3 бағдарлама және 70 білім алушы;
 20. А. Сағынов атындағы КТИ - 3 бағдарлама және 32 білім алушы;
 21. Рудный индустриалды институты - 3 бағдарлама және 10 білім алушы;
 22. КИМЭП-3 бағдарлама және 110 білім алушы;
 23. Каспий қоғамдық университеті - 2 бағдарлама және 24 білім алушы;
 24. І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті-1 бағдарлама және 23 білім алушы;
 25. Абай Мырзахметов атындағы Көкшетау университеті - 1 бағдарлама және 12 білім алушы.
- ЖЖОКБҰ бөлінісінде оқуға және жұмысқа орналасуға мұқтаж адамдар санатының құзыреттілігін арттыруға бағытталған курстардың саны туралы ақпарат қосымшадағы 4-кестеде келтірілген.

Бейресми білім беру шеңберінде білім алушылардың саны, оның ішінде ересек тұрғындар

Күміс университеті-әртүрлі бағдарламалар бойынша білім беру және оқу курстарын ұйымдастыруды қамтитын егде жастағы адамдармен жұмыс түрі. Бұл нысан оларды жандандыру және өзін-өзі жүзеге асыру мақсатында егде жастағы азаматтардың ("күміс жас" ұрпағы немесе 50+ ұрпақ) ішкі мүмкіндіктерін, қажеттіліктерін ашу жөніндегі қызметтерді алуға жәрдемдесуді көздейтін әлеуметтік қызмет көрсетуді білдіреді.

"Күміс университеті" қызметінің мақсаты: аға буын азаматтарының өмір сүру сапасын және әлеуметтік белсенділігін арттыру, олар үшін тұрмыстық, кәсіптік, жартылай кәсіби, Әуесқойлық Дағдылар мен дағдыларды меңгеру курстарын ұйымдастыру арқылы дене және рухани денсаулығын нығайту болып табылады.

2023 жылғы мониторинг қорытындысы бойынша күміс университеттер ҚР ЖЖОКБҰ-ның 103-тен 32-сінде бар, бұл пайыздық арақатынаста елдегі жжжкбұ-ның жалпы санының 31% құрайды. (5-кестені қараңыз).

Кесте 5. Күміс білім беру курстарын жүзеге асыратын ЖЖОКБҰ тізімі

№	ЖЖОКБҰ атауы	Күміс университет шеңберіндегі білім беру бағдарламаларының саны	білім алушылар саны 50+	білім алушылар саны 60+

1	АРУ им. Жубанова	3	29	11
2	Alikhan Bokeikhan University	4	6	62
3	Атырауский университет им. Х. Досмухамедова	10	85	15
4	Баишев Унмверситет	10	10	5
5	ВКТУ Д.Серикбаева	5	1	129
6	ВКУ имени Сарсена Аманжолова	2	0	58
7	ЕНУ имени Л.Гумилева	8	89	206
8	Египетский университет исламской культуры Нур-Мубарак	5	10	10
9	ЗКАТУ им.Жангир хана	8	18	18
10	ЗКУ им. М.Утемисова	4	0	50
11	ЗКМУ им. М.Оспанова	1	24	6
12	Жетысуский университет имени И. Жансугурова	5	19	25
13	Инновационный Евразийский университет	1	45	11
14	КНК имени Курмангазы	1	5	0
15	Костанайский региональный университет имени А. Байтурсынова	12	ведется набор	ведется набор
16	Кокшетауский университет им. Ш. Уалиханова	12	18	47
17	Каспийский общественный университет	2	7	1
18	КУ имени Коркыт ата	8	25	6
19	Казахская академия спорта и туризма	2	28	50
20	КазНацЖенпу	9	3	12
21	Карагандинский индустриальный университет	4	Ведется набор	Ведется набор

22	Карагандинский технический университет имени А. Сагинова	1	4	1
23	КазИУ имени С.Сейфуллина	9	Ведется набор	Ведется набор
24	Казахский национальный аграрный исследовательский университет	13	0	1
25	Международный Таразский инновационный институт имени Ш. Муртаза	1	7	3
26	Международный университет туризма и гостеприимства	2	18	22
27	Медицинский университет Семей	5	10	59
28	Павлодарский педагогический университет имени А.Маргулан	6	0	60
29	Рудненский индустриальный институт	4	3	14
30	Таразский региональный университет имени М.Х.Дулати	51	22	6
31	Шакарим университет	3	32	42
32	ЮКПУ им. Жанибекова	3	Ведется набор	Ведется набор
	Барлығы	214	518	930

Күміс білім беру шеңберіндегі білім беру бағдарламаларының/курстарының саны

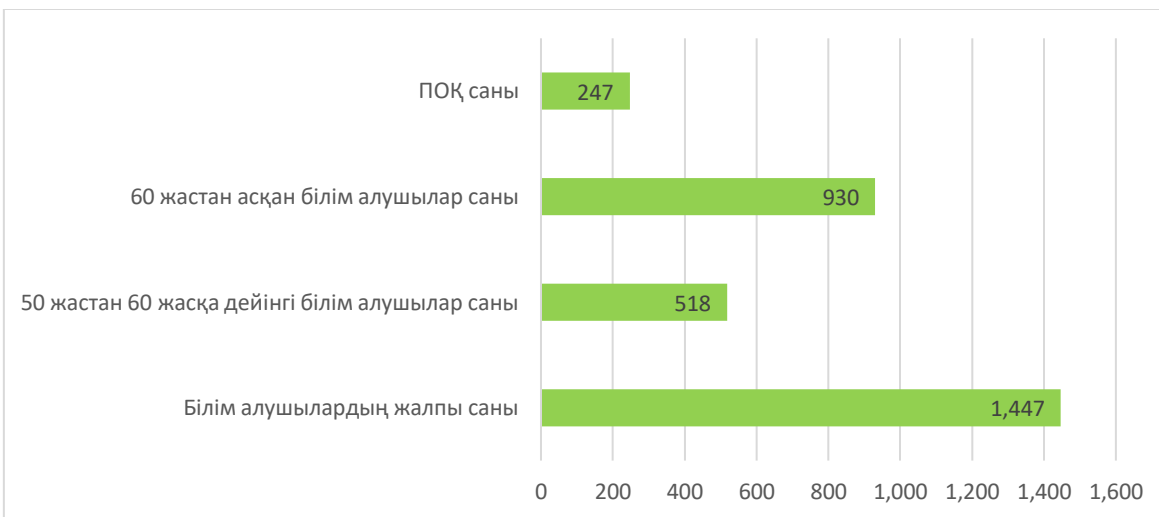
Егде жастағы адамдармен жұмыстың осы нысаны шеңберінде 214 білім беру бағдарламасы іске асырылуда, онда қазіргі уақытта тыңдаушылар саны 1448 адамды құрайды. Көбінесе жоғары оқу орындарында жұмыс істейтін күміс университеттер білім беру бағдарламаларын ұсынады:

- Цифрлық сауаттылық және ақпараттық технологиялар негіздері; қаржылық және құқықтық сауаттылық бойынша курстар; шығармашылық қабілеттерін дамыту үшін;
- Шет тілдерін үйрену бойынша; егде жастағы салауатты өмір салтын ұстану;
- Емдік дене шынықтыру курстары; егде жастағы қарым-қатынас психологиясы;

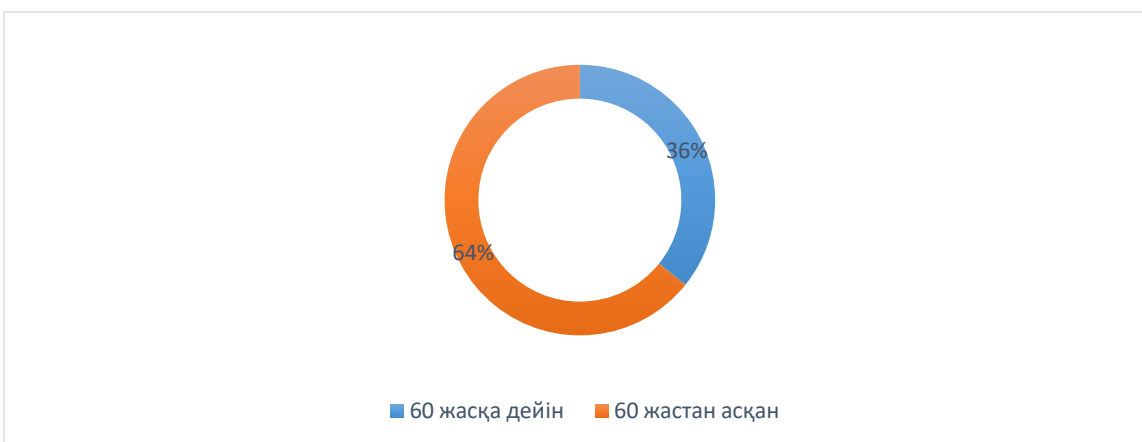
- Тарихты зерттеу курстары.

Күміс университеті шеңберінде тартылған ПОҚ саны 247 құрады. (6-суретті қараңыз). 32 ЖЖОКБҰ-ның 4-В тыңдаушыларды қабылдау жүргізіледі. Күміс Университетінің жалпы тыңдаушыларының 36% 60 жасқа дейінгі адамдар, ал 64% 60 жастан асқан тыңдаушылар. (7-суретті қараңыз).

Сурет 6. Күміс университет шеңберінде тартылған ПОҚ мен білім алушылардың саны туралы ақпарат

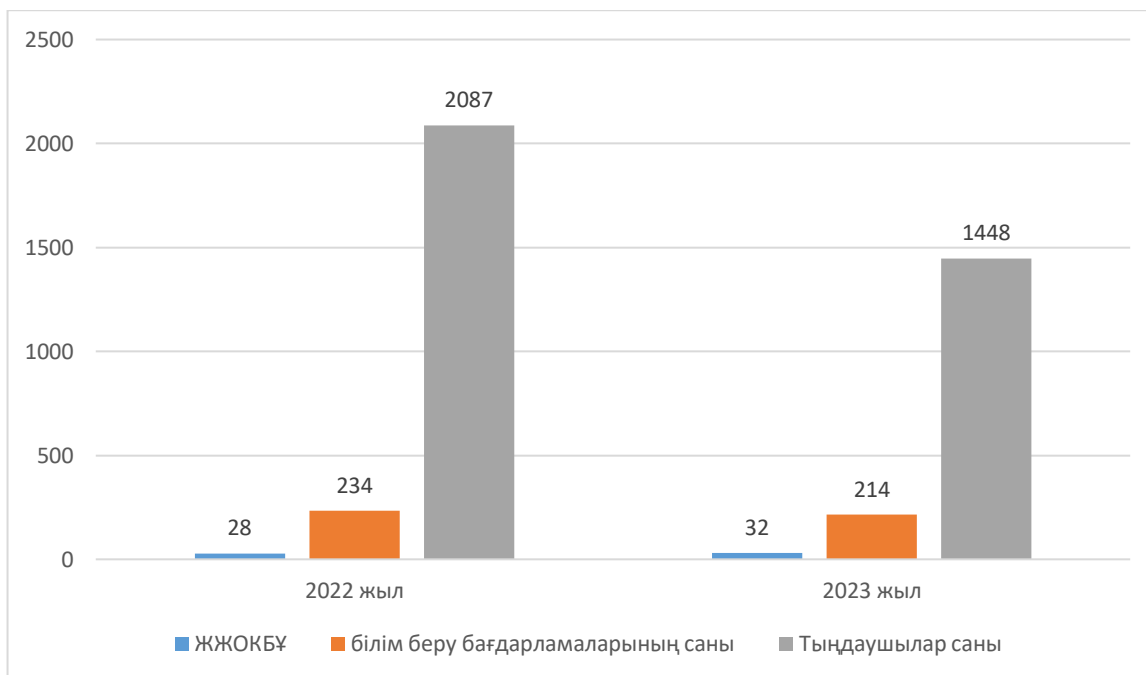

Сурет 7. Күміс университетінің тыңдаушыларының саны 60 жасқа дейін және одан жоғары.

2022 жылғы көрсеткіштермен салыстырғанда, күміс университетінің курстарын іске асыратын ЖЖОКБҰ санының артуына қарамастан, 2023 жылы Күміс университеті шеңберінде білім беру бағдарламалары санының және білім алушылардың жалпы санының төмендеуі байқалады. (8-суретті қараңыз).

Сурет 8. Күміс университетті жылдар бойынша жүзеге асыру.

Бейресми оқыту қорытындысы бойынша алынған және ЖОО мойындаған сертификаттар саны

103 ЖЖОКБҰ-ның 31-из бейресми білім алған тыңдаушылар курсты аяқтағаны туралы сертификаттар алды. Бейресми білім беру қорытындысы бойынша университет берген және мойындаған сертификаттар саны 6272 құрады. 14 ЖЖОКБҰ-да бейресми оқыту барысында университеттен тыс алынған сертификаттар танылады. 15 ЖЖОКБҰ-да басқа жоғары оқу орындарының студенттерін оқытуға болады.

Сертификаттардың ең көп саны берілді:

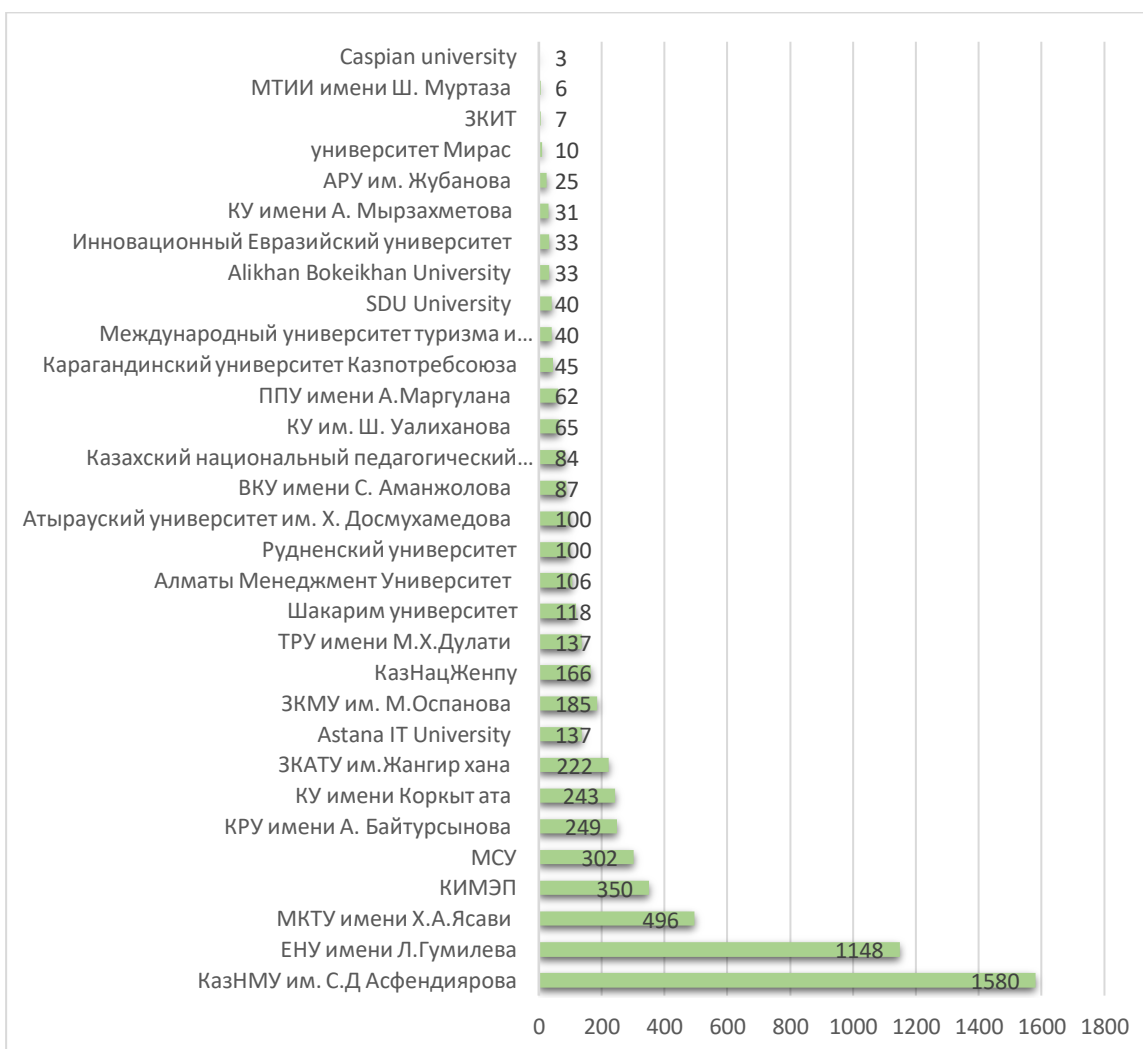
1. КазНМУ имени С.Д. Асфендиярова – **1580**.

Одан кейін:

2. ЕНУ имени Л.Гумилева – **1142**;
3. МКТУ имени Х.А.Ясави – **496**;
4. КИМЭП – **350**;
5. МСУ – **302**;
6. КРУ имени А. Байтурсынова – **249**;
7. КУ имени Коркыт ата – **243**;
8. ЗКАТУ им.Жангир хана – **222**;
9. Astana IT University – **203**;
10. ЗКМУ им. М.Оспанова – **185**;
11. КазНацЖенпу – **166**;
12. ТРУ имени М.Х.Дуллати – **137**;
13. Шакарим университет – **118**;
14. Алматы Менеджмент Университет – **106**;
15. Атырауский университет им. Х. Досмухамедова – **100**;
16. Рудненский университет – **100**;
17. ВКУ имени С. Аманжолова – **87**;
18. Казахский национальный педагогический университет имени Абая – **84**;

19. КУ им. Ш. Уалиханова – **65**;
20. ППУ имени А.Маргулана – **62**;
21. Карагандинский университет Казпотребсоюза – **45**;
22. Международный университет туризма и гостеприимства – **40**;
23. SDU University – **40**;
24. Alikhan Bokeikhan University – **33**;
25. Инновационный Евразийский университет – **33**;
26. КУ имени А. Мырзахметова – **31**;
27. АРУ им. Жубанова – **25**;
28. университет Мирас – **10**;
29. ЗКИТ – **7**;
30. МТИИ имени Ш. Муртаза – **6**;
31. Caspian university – **3**. (9-суретті қараңыз).

Сурет 9. ЖЖОКБҰ бөлінісінде берілген сертификаттар саны

ЖОО-лар іске асыратын педагогикалық қайта даярлаудың білім беру бағдарламаларының саны

103 ЖЖОКБҰ-ның 13-В педагогикалық қайта даярлау бағдарламалары іске асырылуда.

2023 жылы іске асырылатын педагогикалық қайта даярлау бағдарламаларының саны 100-ге дейін өсті. Осы бағдарламалар бойынша оқитын тыңдаушылардың жалпы саны 632 адамды құрады. (6-кестені қараңыз). Олардың барлығы білім беру бағдарламасының соңында сертификаттар алды.

Кесте 6. Іске асырылатын педагогикалық қайта даярлау бағдарламаларының саны

№	ЖЖОКБҰ атауы	Педагогикалық қайта даярлау курстары	Тыңдаушылар саны	№	ЖЖОКБҰ атауы	Педагогикалық қайта даярлау курстары	Тыңдаушылар саны
1	АРУ им.К.Жубанова	9	46	8	КРУ имени А. Байтурсынова	10	94
2	Alikhan Bokeikhan University	9	65	9	Кокшетауский университет им. Ш. Уалиханова	12	60
3	Атырауский университет им. Х. Досмухамедова	12	58	10	Павлодарский педагогический университет имени А. Маргулан	1	28
4	ВКУ имени Сарсена Аманжолова	8	35	11	Шакарим университет	15	30
5	Жетысуский университет имени И. Жансугурова	1	21	12	SDU University	10	10
6	КазНУ имени Абая	1	87	13	ЮКПУ им. Жанибекова	1	18
7	Kozybaev University	11	80		Барлығы	100	632

Ақпараттық қызмет

Халықты бейресми білім туралы ақпараттандыру мақсатында Жоғары білім беруді дамытудың ұлттық орталығы халықты бейресми білім берудің артықшылықтары туралы, оның ішінде танымал әлеуметтік желілер арқылы ақпараттық ағарту жөніндегі Медиа-жоспарды (бұдан әрі – Медиа-жоспар) бекітті. Медиа-Жоспар іс-шараларын орталық пен ЖОО әлеуметтік желілерде материалды орналастыру арқылы жүзеге асырды. Facebook, YouTube, Instagram, Telegram, ЖЖОКБҰ-ның ресми веб-сайттары сияқты құралдар медиа-жоспарды іске асыруда пайдаланылады.

Қабылданған медиа-жоспар аясында Орталық ЖЖОКБҰ-ны тартты, олар өз кезегінде бейресми және күміс университет туралы ақпараттық посттарды өздерінің әлеуметтік аккаунттарына орналастырды. желілер.

Ақпараттық қызмет аясында барлығы 53 ЖЖОКБҰ өздерінің әлеуметтік қызметтеріне орналастырды. медиа-жоспарға сәйкес (7-кестені қараңыз). Ең танымал жариялау платформасы-Instagram, онда барлығы 66 пост жарияланды. 48 ЖЖОКБҰ "білім беру үдерісіндегі ЖАОК: студенттер үшін артықшылықтар" тақырыбында ақпараттық посттар жариялады. Тағы 49 ЖЖОКБҰ студенттерді бейресми білім беру курстарына тартуға арналған

ақпараттық посттар жариялады. 10 ЖЖОКБҰ "экономика үшін халықтың цифрлық сауаттылығын арттырудың рөлі" тақырыбында сұхбат пен ақпаратпен бөлісті. 34 ЖЖОКБҰ күміс университетінің жұмысы, ересектер үшін пайдасы және курстардың түрлері туралы ақпарат берді. 7 ЖЖОКБҰ "жас халықтың бейресми білім туралы қаншалықты хабардар екендігі" тақырыбында сауалнама жүргізді. Соңында, ЖЖОКБҰ-ның 33-і халықты электрондық мемлекеттік қызметтерді алуға оқыту жөніндегі жұмысты ұйымдастыруды айтып берді.

Әлеуметтік желілердегі медиа жоспарға сәйкес ЖЖОКБҰ мен Орталықтың жарияланымдарына сілтемелер қосымшаның 8-кестесінде келтірілген.

Кесте 7. Бейресми білім алудың артықшылықтары туралы халыққа ақпараттық білім берудің Медиа-жоспары.

№	Тақырып	Формат	Күні
1	Білім беру үдерісіндегі ЖАОК: студенттер үшін артықшылықтар	Ақпараттық хабарлама / сұхбат	2023 жылғы қыркүйек
2	Экономика үшін халықтың цифрлық сауаттылығын арттырудың рөлі	Ақпараттық хабарлама / сұхбат	2023 жылғы қараша
3	Күміс университетінің жұмысы: ересектер үшін пайдасы	Бейне / сұхбат	2023 жылғы қазан
4	Халықты оқыту электрондық мемлекеттік қызметтерді алу бойынша жұмысты ұйымдастыру	Ақпараттық хабарлама / сұхбат	2023 жылғы қазан
5	Студенттерді бейресми білім беру курстарына тарту үшін Пост.	Ақпараттық хабарлама	Қыркүйек 2023.

103 ЖЖОКБҰ-ның 18-населения бейресми білім берудің артықшылықтары туралы халыққа ақпараттық білім беру бойынша өздерінің әзірленген медиа-жоспары бар. (8-кестені қараңыз.)

Кесте 8. Жоғары оқу орындарының тізімі жеке әзірленген медиа-жоспар

№	ЖОО Атауы
1	Евразийский Национальный Университет им. Л. Н. Гумилева
2	Атырауский университет им.Х.Досмухамедова
3	Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена Аманжолова
4	Западно-Казахстанский аграрно-технический университет имени Жангир хана
5	Карагандинский технический университет имени абылкаса Сагинова

6	Казахский национальный женский педагогический университет
7	ВКТУ имени Д.Серикбаева
8	Каспийский университет технологий и инжиниринга им.Ш.Есенова
9	Кызылординский университет имени Коркыт Ата
10	Рудненский индустриальный институт
11	Таразский региональный университет имени М.Х. Дулати
12	Южно-Казахстанский государственный педагогический университет
13	Жезказганский университет им. О.А. Байконурова
14	Astana IT University
15	Костанайский инженерно-экономический университет им.М.Дулатова
16	Каспийский общественный университет
17	Казахстанско-Российский медицинский университет
18	Международный университет туризма и гостеприимства

106 ЖЖОКБҰ-ның 18-При коммуналдық орталықтар ашылды. (9-кестені қараңыз) коммуналдық орталықтардың жұмысына "Шығыс жастары" ҚҚ, "Семей Жастар Ассамблеясы" ҚҚ, "зияткерлер жастар қауымы" ҚҚ, "Abai IT-Valley" ЖШС; "Абай облысының Азаматтық Альянсы" ЗТБ; "ШҚО балалар және жастар ұйымдарының Қауымдастығы"ЗТБ филиалы тартылды Семей қаласында; "Даналық" ҚҚ; "Салауат" ЖҚБ; "Ерекше әлем" ҚҚ; Атамекен ӨКП, "аппарат" ҚҚ, "Шәкір" ҚҚ, "Integrity тұлғалық өсуі" ҚҚ; және т.б. қалған ЖЖОКБҰ бұл бағытта жұмыс жүргізген жоқ.

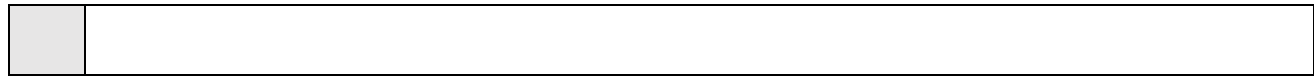
Кесте 9. Коммуналдық орталықтардың үгіт жұмысын жүзеге асыратын жоғары оқу орындарының тізімі

№	ЖОО Атауы
1	АРУ им.К.Жубанова
2	Alikhan Bokeikhan University
3	Атырауский университет им. Х. Досмухамедова
4	Евразийский Национальный Университет им. Л. Н. Гумилева
5	ВКТУ имени Д.Серикбаева

6	Восточно-Казахстанский университет имени С. Аманжолова
7	Каспийский университет технологий и инжиниринга им.Ш.Есенова
8	Западно-Казахстанский аграрно-технический университет имени Жангир хана
9	Карагандинский технический университет имени А. Сагинова
10	Костанайский региональный университет имени А.Байтурсынова
11	Рудненский индустриальный институт
12	Таразский региональный университет имени М.Х. Дулати
13	Университет имени Шакарима города Семей
14	Южно-Казахстанский государственный педагогический университет
15	Жезказганский университет им. О.А. Байконурова
16	Международная образовательная корпорация
17	Каспийский общественный университет
18	Казахстанско-Российский медицинский университет

103 жжжкбұ – ның 9-ы NEET (not in Education, Employment or Training-білім алушы емес және жұмысқа орналаспаған) жастарды коммуналдық орталықтарға тартуда жұмыс істейді:

№	ЖОО Атауы
1	Евразийский Национальнный Университет им. Л. Н. Гумилева
2	Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена Аманжолова
3	Карагандинский технический университет имени абылкаса Сагинова
4	Костанайский региональный университет имени А.Байтурсынова
5	Жезказганский университет им. О.А. Байконурова
6	Каспийский университет технологий и инжиниринга им.Ш.Есенова
7	Кызылординский университет имени Коркыт Ата
8	Таразский региональный университет имени М.Х. Дулати
9	Каспийский общественный университет

- - Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінде үздіксіз білім берудің артықшылықтарын түсіндіру мақсатында коммерциялық емес ұйымдардың өкілдері мен университеттің студент жастарын қамтитын бастамашыл топ құрылды. Бұл топқа университеттің жастар департаменті, Қазақстан студенттер Альянсы, "Жас Сарбаз" және "Бізбіз" сияқты ұйымдар кіреді. Сондай-ақ, үздіксіз білім берудің артықшылықтарын егжей-тегжейлі түсіндіру үшін Астана қаласының жастар саясаты басқармасымен бірлесіп дөңгелек үстел өткізілді.
- - С. Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университетінде келесі ҰЕҰ - "Феникс" ҚБ және "заманауи білім беру" ҚБ қатысуымен ақпараттық-техникалық қамтамасыз ету және цифрландыру орталығының базасында түсіндіру жұмыстары жүргізілді.
- - А. Сағынов атындағы ҚарТУ-ға "Аманат" ҰЕҰ қатысуымен бейнероликтер дайындалды:
1. "Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті"КЕАҚ-да бейресми білім берудің артықшылықтары және оны іске асыру нәтижелері туралы. Бейне ресми Instagram арнасында орналастырылған: <https://www.instagram.com/reel/CxmQRpoto0t/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==>
2. мемлекеттік және орыс тілдерінде күміс білім берудің артықшылығы туралы. Ролик университеттің ресми ресурстарында орналастырылған: <https://www.kstu.kz/realizatsiya-proekta-serebryanyj-universitet/>.
- - А. Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінде қызметкерлер мен білім алушылардың кәсіподақ комитеті сияқты ҰЕҰ - ларды тарта отырып, бейресми білім беру, оның артықшылықтары және т. б. туралы бейнематериалдар youtube арнасында және ресми сайтта орналастырылды: <https://youtu.be/nQrdiRuHR78>; <https://ksu.edu.kz/educational-activity/neformalnoe-obrazovanie/>
Өткізілген жұмыстардың және тартылған ҰЕҰ-ның толық тізімі қосымшадағы 12-кестеде қол жетімді.

Бейресми, күміс білім беруді жүзеге асырудағы проблемалар

ҚР ЖЖОКБҰ сипаттайтын бейресми, күміс білім беруді іске асырудағы проблемаларға мыналар жатады: топтардың жиынтығы, өйткені курстардың құны күміс жастағы адамдарды өз қаражаты есебінен төлеуге ынталандыруға ықпал етпейді, жас аудиториясының төмен қызығушылығы, бейресми оқытуды іске асырудың төмен тәжірибесі, техникалық жарактандырудың жеткіліксіздігі, Ақпараттық технологиялар саласындағы білікті мамандардың жетіспеушілігі, қаржыландырудың жетіспеушілігі, әлсіз халықтың қызығушылығы, өңірлерде интернетке тұрақты қолжетімділіктің болмауы, халықтың әлеуметтік осал топтары үшін электрондық құралдардың қолжетімсіздігі.

ҚР ЖЖОКБҰ-ның бейресми, күміс білім беруді іске асыруды жақсарту жөніндегі ұсыныстары:

- мемлекеттік бюджеттен қаржыландыруды тарту;
- ПОҚ үшін семинарлар, біліктілікті арттыру курстарын өткізу;
- ПОҚ уәждемесін арттыру, бейресми білім беру бағдарламаларын ПОҚ жалпы педагогикалық жүктемесіне қосу.

Сонымен қатар, жжжкбұ-ны неғұрлым белсенді жарнамалық-ақпараттық жұмыс жүргізу өмір бойы білім беруді іске асыру бойынша мынадай міндеттерді орындауға мүмкіндік береді:

- үздіксіз білім беру туралы азаматтардың хабардар болу деңгейін арттыру;
- әріптестермен білім мен тәжірибе алмасу;
- мақсатты аудиториялармен байланыс арналарын қалыптастыру (әлеуметтік желілер арқылы) - мақсатты аудиторияның белсенділігін арттыру;
- "күміс университеттерде" жұмысқа тартылатын еріктілер мен серіктестердің уәждемесін қалыптастыру;
- инновациялық қызметтерді енгізу, қызметтер көлемін кеңейту (әлеуметтік жобалау арқылы);
- халықтың белгілі бір әлеуметтік мінез-құлқын, құндылықтары мен көзқарастарын қалыптастыру.

Қорытындылар

Тұжырымдаманың 9-нысаналы индикаторына сәйкес 2023 жылға қарай 25% деңгейінде инклюзивті білім беру үшін жағдай жасаған ЖЖОКБҰ үлесіне қол жеткізу міндеті қойылды. Мониторинг нәтижелері бойынша бейресми білім беру 103 ЖЖОКБҰ-ның 45-в іске асырылатыны анықталды, бұл ЖЖОКБҰ-ның жалпы санының шамамен 45% -. құрайды. Күміс білім беру 32 ЖЖОКБҰ-да жүзеге асырылады, бұл елдегі ЖЖОКБҰ жалпы санының шамамен 32% құрайды. Демек, жоспар белгіленген жоспарлы көрсеткіштен асып кетті деп қорытынды жасауға болады.

2023 жылғы мониторинг қорытындысы бойынша қалған көрсеткіштер былайша ұсынылған:

- бейресми білім беру аясындағы курстар саны 1 586 құрады.
- бейресми білім беру шеңберінде білім алушылар саны 9091 адамды құрады.
- бейресми білім беруге тартылған ПОҚ саны 1432 адамды құрады.
- берілген сертификаттар саны 6272 құрады.
- Оқуға және жұмысқа орналасуға мұқтаж адамдар санатының құзыреттілігін арттыруға бағытталған қысқа мерзімді курстар саны 357, білім алушылар саны 2606 құрады.
- педагогикалық қайта даярлау бағдарламаларының саны 100 құрады.
- педагогикалық қайта даярлау бағдарламалары шеңберінде оқитын тыңдаушылар саны 632 құрады.
- нақты сектор компанияларымен серіктестікте қысқа мерзімді курстардың саны, оның ішінде ІТ секторы 81 құрады, онда 1875 адам оқыды.
- күміс білім беру курстарының саны 214 құрады.
- күміс білім беру курсының тыңдаушыларының саны 1448 адамды құрады.
- күміс университетіне тартылған ПОҚ саны 247 құрады.